

## Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

C.N. de Jager (SGP)  
(d.d. 17 oktober 2023)

Nummer  
4013

Onderwerp  
Verbod op verslechtering waterkwaliteit

### Aan de leden van Provinciale Staten

#### *Toelichting vragensteller*

*In het Financieel Dagblad (papier editie) van zaterdag 7 oktober 2023<sup>1</sup> las ik het artikel 'hoe zelf veroorzaakte watercrisis bedrijven in Nederland raakt'. Citaat: 'In de EU geldt al veertien jaar een verbod op verslechtering van de waterkwaliteit. Toch lozen grote Nederlandse bedrijven nog steeds gifstoffen in wateren die nu al te vervuild zijn, met toestemming van Rijkswaterstaat. Die coulantie gaat het bedrijfsleven als een boemerang treffen: experts waarschuwen voor stikstof-déjà vu's'.*

*Verschillende bedrijven reageren in een afzonderlijk artikel in het Financieel Dagblad<sup>2</sup> Hoe zorgelijk is dat voor Zuid-Holland? Daarom de volgende schriftelijke vragen:*

1. *Deelt Gedeputeerde Staten dat 'Water de nieuwe stikstofcrisis wordt'?*

#### Antwoord

Gedeputeerde Staten delen het beeld dat er risico's zijn en verwijzen in dit verband ook naar de beantwoording van Statenvragen 3859. Daarin is benoemd dat in het geval van Kaderrichtlijn Water (KRW), in tegenstelling tot stikstof, het waarschijnlijk is dat de risico's zich zullen beperken tot activiteiten in het waterlichaam (specifieke oppervlaktewater) waarin ze plaatsvinden, de invloed op het milieu van activiteiten zeer kan verschillen tussen activiteiten, evenals de uitgangs(water)kwaliteit en uitdagingen (biologie, fysisch-chemische eigenschappen, chemische stoffen) per waterlichaam. Ook door hoogleraar Europees en nationaal waterrecht, Marleen van Rijswijk (betrokken bij diverse onderzoeken naar de juridische risico's rondom de KRW) is tijdens het rondetafelgesprek in de Tweede Kamer op 1 juni 2023 aangegeven dat het onwaarschijnlijk is dat Nederland 'op slot' gaat als gevolg van de KRW en dat de situatie veel genuanceerder is dan bij het stikstofdossier.

---

<sup>1</sup> <https://fd.nl/bedrijfsleven/1491224/zo-gaat-de-watercrisis-die-nederland-zelf-creeerde-het-bedrijfsleven-raken>

<sup>2</sup> <https://fd.nl/bedrijfsleven/1492097/reacties-van-bedrijven-en-rijkswaterstaat-bij-de-publicaties-over-qiflozingen>

2. *Het artikel geeft aan dat Rijkswaterstaat aan zet is. In welke mate is (ook) de provincie Zuid-Holland aan zet?*

Antwoord

De waterbeheerder is bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen voor, het toezicht op en het waar nodig handhaven bij lozingen op het oppervlaktewater. Rijkswaterstaat is bevoegd gezag voor lozingen op het hoofdwatersysteem (Rijkswateren). Voor de lozingen op de regionale wateren zijn de waterschappen het bevoegd gezag. Door deze bevoegdheid tot regulering van lozingen hebben waterbeheerders dus een sleutelrol in het beperken en voorkomen dat stoffen de waterkwaliteit verslechteren. In geen geval is de provincie vergunningsverlener voor lozingen op het oppervlaktewater. Via de formele overlegstructuren zijn wij in gesprek met de verantwoordelijke bestuursorganen over VTH-taken voor lozingen.

Lozingen op een riolering worden 'indirecte lozingen' genoemd. Voor deze indirecte lozingen is de provincie of de gemeente bevoegd gezag. Gedeputeerde Staten zijn vanuit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) het bevoegd gezag voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH) bij circa 330 bedrijven.<sup>3</sup> Bij een aantal van deze bedrijven is een 'indirecte' lozing onderdeel van de omgevingsvergunning. De vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland voeren deze VTH-taken uit conform de provinciale nota VTH.

3. *Is in Zuid-Holland ook sprake van dat het 'blijkt dat bedrijven deze verplichte zogeheten immissietoets lang niet altijd laten doen'? En zo ja, bij welke bedrijven is dat nu het geval?*

Antwoord

Voor de lozingen waar in het artikel naar wordt verwezen, zijn de waterbeheerders (Rijkswaterstaat en de waterschappen) bevoegd gezag. Zij hebben daarin een eigenstandige taak. Er wordt momenteel niet standaard of landelijk systematisch informatie uitgewisseld tussen overheidsdiensten over lozingsvergunningen. Dit is wettelijk niet vereist en er is ook geen centrale database voor vergunningen.

Zoals aangegeven zijn GS het bevoegd gezag voor het verlenen van de omgevingsvergunning bij circa 330 bedrijven. Deze omgevingsvergunning heeft geen betrekking op directe lozingen op het oppervlaktewater, maar er wordt waar dat nodig is wel afstemming gezocht met de betreffende waterbeheerder(s) vanwege bijvoorbeeld de beoordeling van de indirecte lozingen (op de riolering). In de systematiek van vergunningverlening worden de wettelijke Nederlandse Beste Beschikbare Technieken (BBT)-documenten toegepast waaronder het Handboek Immissietoets.

4. *Lopen op dit moment in Zuid-Holland bedrijven het risico dat er lozing vergunningen ingetrokken kunnen worden? Zo ja, welke?*

Antwoord

Zie ook de beantwoording van vraag 3 waarin is gewezen op de eigenstandige taak van de waterbeheerders. Voor de vergunning voor indirecte lozingen, waarvoor en voor zover GS het bevoegd gezag zijn, geldt dat de omgevingsdiensten conform de nota VTH jaarlijks een actualisatieprogramma opstellen. Hierbij wordt gekeken of de vergunningen nog voldoen aan geldende wet- en regelgeving en de huidige BBT. Indien nodig worden vergunning op basis hiervan geactualiseerd en aangescherpt.

---

<sup>3</sup> Voor meer informatie over de provinciale Wabo-taken, zie de samenvattende Rapportage Provinciale Wabo-milieutaken 2022 die u op 7 juli 2023 is toegestuurd: <https://pzh.notubiz.nl/document/12985867/1#search=%22wabo%20rapportage%22>

5. *Is er sprake van, of dreigt dat te gebeuren, dat een schoner, innovatief bedrijf in Zuid-Holland straks geen vergunning kan krijgen om te lozen in water? Heeft u voorbeelden?*

Antwoord

Als bedrijven activiteiten ondernemen die gevolgen hebben voor de leefomgeving en het milieu, moet worden beoordeeld of er een omgevingsvergunning nodig is en wie hiervoor het bevoegd gezag is. Alle bedrijven, ook innovatieve bedrijven, die een omgevingsvergunning aanvragen voor activiteiten waarvoor GS het bevoegd gezag zijn, moeten conform de provinciale nota VTH voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Daarbij zullen ze de BBT moeten toepassen. Voor elke nieuwe vergunning, waarbij indirecte lozing onderdeel is van de aanvraag, geldt in ieder geval dat de toetsingsmethodiek gevolgd wordt zoals is vastgelegd in het Handboek Immissietoets (zie antwoord vraag 3).

6. *In hoeverre verwacht Gedeputeerde Staten dat de benoemde waterkwaliteit gevolgen gaat krijgen voor de agrarische sector in Zuid-Holland? Wordt hier bijvoorbeeld (volledig) rekening gehouden bij het ZH-PLG? Of staat de sector straks, na de stikstofmaatregelen, weer nieuwe ontwikkelingen te wachten?*

Antwoord

De praktijk is dat de waterkwaliteit al gevolgen heeft voor de agrarische sector. Een actueel voorbeeld daarvan is de derogatiebeschikking voor Nederland van de (aan de KRW gekoppelde) Nitraatrichtlijn. Derogatie is een officieel woord om met toestemming van de EU af te wijken van een algemeen vastgestelde norm. In deze beschikking staat de verplichting voor het aanhouden van bufferstroken op alle landbouwgronden naast waterlopen. Daarnaast heeft deze gevolgen voor de hoeveelheid dierlijke mest die in nutriënten-verontreinigde gebieden (NV-gebieden) nog mag worden uitgereden. Nederland moet deze NV-gebieden aanwijzen volgens de "spelregels" zoals genoemd in de derogatiebeschikking. Daar zit weinig beleidsruimte in. Het ZH-PLG is erop gericht om in gebieden waar de waterkwaliteit (ook dan) nog niet op orde is, met de agrarische sector afdoende maatregelen te treffen om de noodzakelijke verbetering van de waterkwaliteit te bewerkstelligen. De gebiedsgerichte aanpak van het ZH-PLG is mede gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit (naast de doelen voor stikstof, natuur en klimaat). Deze inzet is aanvullend op nationale wet- en regelgeving.

7. *Wat is de mening van Gedeputeerde Staten op het volgende citaat: 'Het is volgens Rijkswaterstaat 'geen beleid' om bestaande vergunningen opnieuw en ongevraagd te toetsen, stelt de dienst in een reactie over de verouderde lozingsvergunning van afvalverwerker AEB. Hoogleraren betwisten die argumentatie en verwijzen daarbij naar de zogeheten actualisatieplicht: vergunningen voor het lozen van gevaarlijke stoffen zoals kwik moeten elke vier jaar opnieuw worden gezien'*

Antwoord

Conform het VTH-uitvoeringbeleid van de provincie Zuid-Holland, de nota VTH, controleren de omgevingsdiensten in Zuid-Holland met regelmaat de namens GS verstrekte omgevingsvergunningen, waaronder de indirecte lozingen. Daarbij wordt gekeken of deze voldoen aan nieuwe of gewijzigde wetgeving en BBT. Op basis van het actualisatieprogramma worden vergunningen waar nodig aangescherpt. Voor het behalen van de KRW-doelen is het belangrijk dat alle partijen met een eigenstandige verantwoordelijkheid voor VTH-taken, zo ook Rijkswaterstaat, zorgdragen voor een actueel VTH-beleid en indien nodig vergunningen herzien en in lijn brengen met de huidige KRW-normen.

8. *In vervolg op vraag 7, wat gaat u hier aan doen?*

Antwoord

Zie antwoord vraag 7.

Den Haag, 28 november 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
secretaris, plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA drs. J.N. Baljeu